

”

Nenechávej si výtisk revue
„Za pravdu“ ležet doma. Dej dalším,
rozšiřuj zprávy šeptandou, podko-
pávej ze všech sil dnešní režim!

“

PŘÍBĚH KARLA PECKY

VYTRVEJTE V BOJI! SVOBODA BUDE NAKONEC NAŠE!

„Především nás trápil hlad, dávky jídla se neustále snižovaly. V kriminále platí: Když je chleba, není hlad... A chleba jsme měli opravdu málo, osmnáct deka chleba na den. Ráno nějaká brynda, na oběd tři čtyři brambory či tři čtyři plátky knedlíků něčím polité, bez masa, k večeři třeba suché brambory, to bylo všechno. Maso, když nám dali třeba guláš, tak sem tam kousíček. No a při tom se fáralo. Osm hodin v šachtě, což znamenalo jedenáct až dvanáct hodin s tím strávených. Na šachtu se chodilo asi jeden a půl kilometru. A dělaly se i brigády, takže se pracovalo minimálně šestnáct hodin denně. Vedle hladu byla nejhorší zima, v zimě jsme měli přiděl na světlici jeden kýbl uhlí a dříví ze šachty jsme nesměli nosit... Na Svornosti byla po našem příchodu jídla hromada, až do konce roku jedenapadesát. Postupně se tahle výhoda odbourávala, až nastal stav, za něhož se skutečně nebylo možné udržet při životě. Přežilo se jedině tím, že se sháněl proviant vedle.“ Těmito slovy popsal Karel Pecka podmínky v československých vězeňských pracovních táborech od konce roku 1951 do smrti sovětského diktátora Josifa Vissarionoviče Stalina v roce 1953. Pecka byl vězněn v letech 1949–1959. Zatkli ho jako mladíka, jednoho z vydavatelů ilegálního letákového časopisu; na svobodě se pak stal spisovatelem, významným autorem tzv. lágrové literatury.

Karel Pecka přišel na svět 6. prosince 1928, narodil se v obci Kližská Nemá na jižním Slovensku, kde jeho otec pracoval u finanční stráže. V roce 1938 se rodina vrátila do Čech, válku Peckovi prožili v Českých Budějovicích. Karel absolvoval obchodní akademii a v osmačtyřicátém, krátce po „vítězství pracujícího lidu nad reakcí“, se pokusil pokračovat ve studiu na žurnalistice v Praze. Z kádrových důvodů byl ale odmítnut. Později (v červnu 1978) vzpomínal: „... protože jsem chtěl psát, tak jsem se domníval, že nejspolehlivější i nejlepší cesta k tomu psaní bude přes noviny. I přihlásil jsem se na novinářskou fakultu Vysoké školy politické a sociální. Ovšem po roce 1948 byly zavedeny nějaké ty prověrky a těmi jsem neprošel. To mi bylo necelých dvacet.“ V září 1948 se dvacetiletý Karel Pecka přestěhoval do Prahy a našel zaměstnání v podniku Tesla jako úředník. V lednu následujícího roku založil s přáteli letákovou cyklostylovanou revue Za pravdu.

Redakci časopisu psaného na stroji tvořili kromě Pecky sedmadvacetiletý tajemník lidové strany Antonín Řežáb a šestatřicetiletý filmový režisér František Sádek. Gottwaldův režim byl pro ně nepřijatelný, považovali ho za krutý a loupežný, navíc zničil nezávislou kulturu i svobodný tisk. Čtenáře proto vyzývali: „Vytrvejte v boji! ... Nelekejte se bolševických kriminálů! Snad mnozí z nás se seznámí s obuškou zbolševizované policie, ale nakonec – vítězství je naše! Naše je i svoboda, naše znova bude česká země!“ Náklad časopisu byl zhruba sedmdesát kusů, množení na cyklostylu obstarával Antonín Řežáb v lidoveckém sekretariátu v Košířích, většinu článků psali zřejmě Pecka a Sádek. První dvě čísla (víc jich nevyšlo, třetí se v archivu Státní bezpečnosti dochovalo jen ve fragmentech) házeli autoři do poštovních schránek a posílali známým. Řežáb také vytiskl několik desítek kusů protikomunistického letáku „Američanům!“.

O čem revue psala? Zdaleka nešlo jen o patetická prohlášení v citovaném duchu, spíše o analýzy, sarkastické texty, ironické komentáře k politickým vystoupením a kulturním či pseudokulturním počínům. V prvním čísle autoři připomínají výročí únorového puče a smrti (pravděpodobně vraždy) ministra zahraničí Jana Masaryka, rozebírají projev čs. premiéra Antonína Zápotockého a předvolební sliby KSČ kontrastující s realitou, ukazují slabiny bolševické propagandy, recenzují (mimochodem zasvěceně a inteligentně) sovětský film Mladá garda. Číslo končí výzvou: „Nenechávej si výtisk revue ‚Za pravdu‘ ležet doma. Dej dalším, rozšiřuj zprávy šeptandou, podkopávej ze všech sil dnešní režim!“

Budějovická pobočka „Pavel“ – a zatýkání

V březnu 1949 byl Antonín Řežáb přeložen na lidovecký sekretariát do Českých Budějovic a pražská éra vydávání „revue“ tím skončila. Karel Pecka ale odjel do Budějovic také, potkal se tam s devatenáctiletým kamarádem ze Skautu Františkem Zahrádkou a domluvili se, že mu s časopisem pomůže. Zahrádka byl na svůj věk zkušený – převáděl přes hranice lidi ohrožené perzekucí a o pár měsíců později (v červenci 1949) se dokonce stal spolupracovníkem americké zpravodajské služby. Založil jihočeskou pobočku skupiny s krycím jménem „Pavel“, s přáteli ve skautské klubovně vytiskl letáky nazvané „Komunistický mír“ a přepisoval texty pro třetí číslo časopisu. To už ale vyjít nemělo. Zahrádka netušil, že 25. května 1949 zatkla tajná policie Karla Pecku při pokusu o útěk na Západ – a budoucí literát měl bohužel u sebe „důkazní materiál“. „Bylo zjevné, že na školu dál jít nemohu, na dveře klepala vojna a já jsem si řekl, že by bylo dobré na přechodnou dobu, než se to tady vyvrbí, jít se podívat do světa. Takže jsem po složitých jednáních zvolil naprosto bezpečný přechod přes hranice... Bylo to tak bezpečné, že mě koncem května... zavřeli na nádraží v Tachově.“

Peckův odchod do ciziny organizoval Miroslav Cettl (tchán Peckova přítele Františka Sádka), člověk s pochybnou minulostí, který pravděpodobně spolupracoval se Státní bezpečností a svého „klienta“ udal. V kufru budoucího literáta našli tachovští policisté několik výtisků ilegálního časopisu Za pravdu a pár letáků. Následovaly tvrdé výslechy, při nichž se Karel Pecka nejdříve pokoušel kličkovat, ale nátlak (a zřejmě i informovanost policie) byl příliš velký. „Jak můžete vzdorovat, když máte svázané ruce, sedíte nahý na židli a kolem vás krouží čtyři pět chlapů a vy nevíte, odkud přiletí rána? Neexistuje žádný vzdor, leč prostě nemluvit. Vybaví se vám ovšem všechny ty popisy výslechů na gestapu a říkáte si: ‚Nikdo po mně neštěkne. Někam jsem odjel, nikdo neví kam, a když se nevrátím, co se stane?‘ Takže člověk volil menší zlo a po pár hodinách přiznal aspoň něco, v nejistotě ovšem, zda to bude stačit.“

Zbitého Karla Pecku, pokousaného od policejního psa, pak převezli k dalšímu neméně brutálnímu vyšetřování do Prahy. Jeho kamarády a další redaktory časopisu Františka Sádka a Antonína Řežába sebrala StB během léta 1949, Františka Zahrádku zatkla v září vojenská kontrarozvědka.

Již 2. listopadu se konal soud, od něhož odešli Pecka a Řežáb s jedenáctiletými tresty, Sádek dostal o rok víc (stejně jako jeho známý Vladimír Valenta, nešťastník, který s vydáváním časopisu neměl nic společného). Zahrádkovi vyměřili ve zvláštním procesu v prosinci 1949 dvacet let.

„Porevoluční teror“ na Jáchymovsku

Po soudu deportovali Karla Pecku do pracovního tábora Mayrovka na Kladně, kde ještě působili staří nekomunističtí bachaři a kde byl nastaven neobvykle volný režim. Vězni netrpěli trvalou šikanou a měli k dispozici knihy, noviny nebo třeba šachy. Za rok ovšem musel na Jáchymovsko, do uranových dolů. „Tam už byl lágr jako lágr, koridory, baráky, apelplac, špačkárny, nástupy. Pracoval jsem spolu s ostatními vězni na těžbě uranu, většinou v podzemí.“ Pecka prošel třemi jáchymovskými tábory: Svornost, Nikolaj a Elko. Všechny tyto výrazy patří k vězeňské hantýrce. Koridor byl hlídáný vnitřní prostor před oplocením tábora, do něhož vězeň nesměl vstoupit; pokud tak učinil, považovali to strážní za pokus o útěk a směli nešťastníka zastřelit. Barák se říkalo klasické, zpravidla dřevěné podlouhlé ubytovně vězňů, stejné ve všech koncentracích, ať už komunistických, či nacistických. Apelplac znamenal místo, kde se shromažďovali všichni táboroví vězni, aby vyslechli hlášení, přihlíželi exemplárnímu trestu nebo mohli být spočítáni. Vězňové museli na nástup zpravidla několikrát za den, ve vedru i v mrazu, v některých případech museli nastoupit a zůstat na apelplacu dlouhé hodiny. V případě špačkáren se jednalo o vyvýšené strážní budky pro ozbrojenou hlídku, rozmístěné po obvodu věznice, připomínající myslivecké posedy.

Z počátku 50. let pochází jeho vzpomínka na neúnosný hlad a zimu citovaná v úvodu. To ale nebylo jediné, co „mukly“ (zkratka termínu „muž určený k likvidaci“) sužovalo. Pecka neměl prakticky žádný kontakt s rodiči, dopisy směl posílat a dostávat jednou za šest týdnů, ovšem pouze v případě, že plnil pracovní normu na sto procent. Na Svornosti měl povolenu jednu dvacetiminutovou návštěvu během jednoho a půl roku, v táboře Nikolaj to bylo obdobné. Političtí (neboli státní) vězni na Nikolaji, kde v době Peckova pobytu žilo a pracovalo asi 1 200 mužů, museli také čelit zvráceným bachařským zábavám, jako je ta následující, silně připomínající scény z nacistických lágrů:

„Bylo tam zpočátku umístěno necelých sto státních. A řádl tam šílený osvěták (bachař, pověřený šířením komunistické ideologie), který například pořádl třídní boje. V neděli, když náhodou nebylo co dělat, na jednom konci lágru nastoupilo těch sto státních a nesli hesla jako ‚Smrt komunismu!‘ a tak a na druhém konci byl zbytek tábora, tedy dělnická třída. On zavelel a pochodovalo se proti sobě... Srazili se na tom apelplacu, ten velitel na to koukal jako z tribuny, jako divák z ochozu a povzbuzoval své mužstvo... Někteří to brali ze srandy, někteří ale vážně. Nu a tak je porazili, oni padli, ta reakce, roztrhali jim ty transparenty. A aby poražení třídní nepřátelé napravili své zločiny, museli přenášet haldu kamenů ze staré šachty na druhou hromadu. A zase zpátky.“

V táboře Nikolaj vytvořili podle Peckova líčení kriminální vězni (a také tzv. retribuční, tedy lidé odsouzení po válce za kolaboraci s nacisty) „trestní komando“, které se souhlasem nebo aspoň za nečinného přihlížení bachařů terorizovalo politické vězně. Pecka vyprávěl, že akce komanda

skončily teprve poté, co se počet politických radikálně zvýšil – takže se mohli začít bránit.

Po několika letech na Jáchymovsku, kdy se prý situace postupně výrazně zlepšovala, se roku 1956 dostal Karel Pecka na Příbramsko, do pracovního lágru Bytíz. Na poslední léta věznění si nechtěl stěžovat, ostatně stížnosti na „těžký osud“ mu zjevně byly vždycky proti mysli. Uchyloval se tedy většinou ke stručným poznámkám typu: „Na Bytízu už bylo vše v pořádku.“

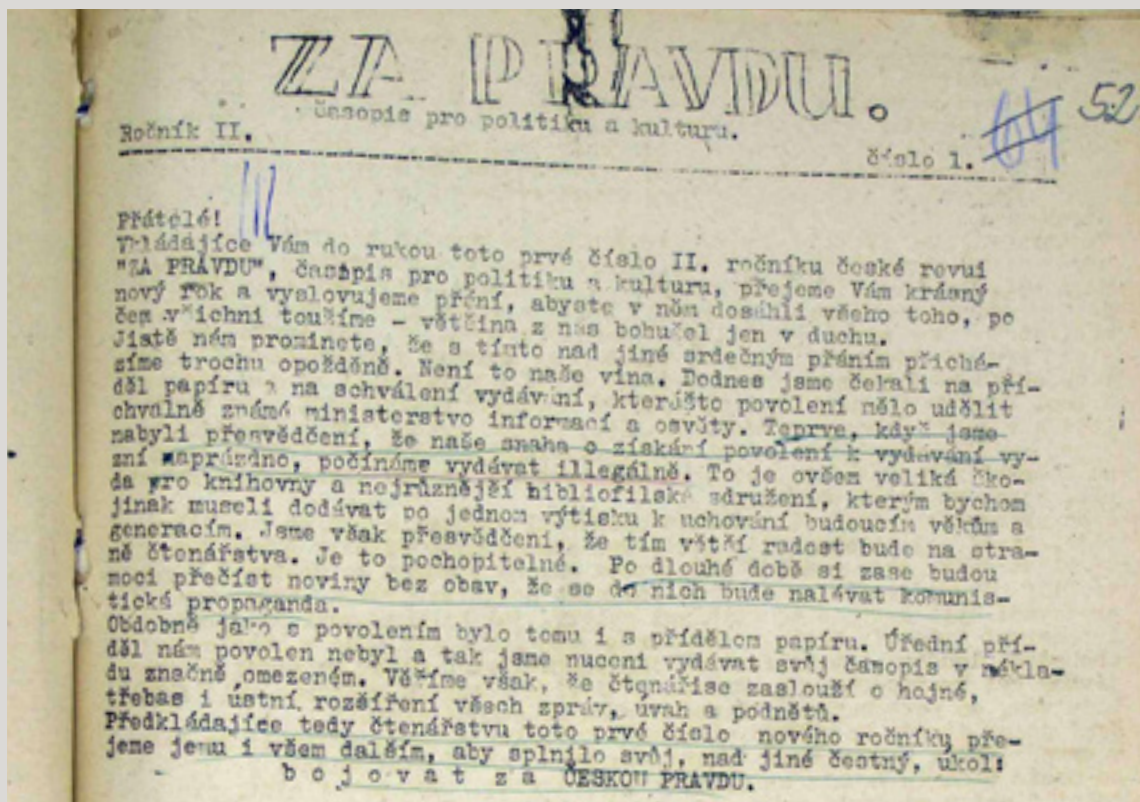
1959 – svoboda a pak život nežádoucího spisovatele

Právě z Bytízu Pecku v roce 1959 propustili (jako prvního z někdejších vydavatelů revue Za pravdu). Odcházel do neznámého světa s velkým očekáváním, co bude život venku obnášet, s realističtější pohledem na komunistický režim (už nepočítal s tím, že se každou chvíli musí zhroutit) a také s obavami: „V lágru byla jistota. Tam jsi věděl, že ať tě dají, kam chtějí, tak tam najdeš, co znáš, tam už se ti nemohlo nic přihodit... Kdežto venku? To je jiný svět. Jak to tam chodí? To znáš jen z doslechu.“

Už v táboře začal Karel Pecka psát a své první texty posílal tajně domů, tzv. černou poštou. Roku 1959 nastoupil do Národního divadla jako jevištní technik, absolvoval vojenskou službu a díky politickému uvolnění začal od poloviny 60. let publikovat: nejprve v časopisech, poté knižně – psal autobiografické prózy zachycující podmínky v trestaneckých táborech (Úniky, 1966; Horečka, 1967; povídkový soubor Na co umírají muži, 1968) nebo třeba situaci vězně po návratu do „civilu“ (Veliký slunovrat, 1968). Jenomže částečná svoboda v Československu netrvala dlouho, zemi okupovaly sovětské armády a roku 1969 se Karel Pecka ocitl „na indexu“, tj. na seznamu zakázaných autorů. Patřil pak k prvním českým spisovatelům, kteří své rukopisy navzdory možnému postihu dávali k vydání exilovým nakladatelstvím, v Peckově případě konkrétně nově vznikajícímu torontskému '68 Publishers manželů Škvoreckých. V roce 1974 takto vyšel román Štěpení, o dva roky později Pasáž a nakonec v roce 1989 zřejmě nejznámější česká vězeňská próza Motáky nezvěstnému.

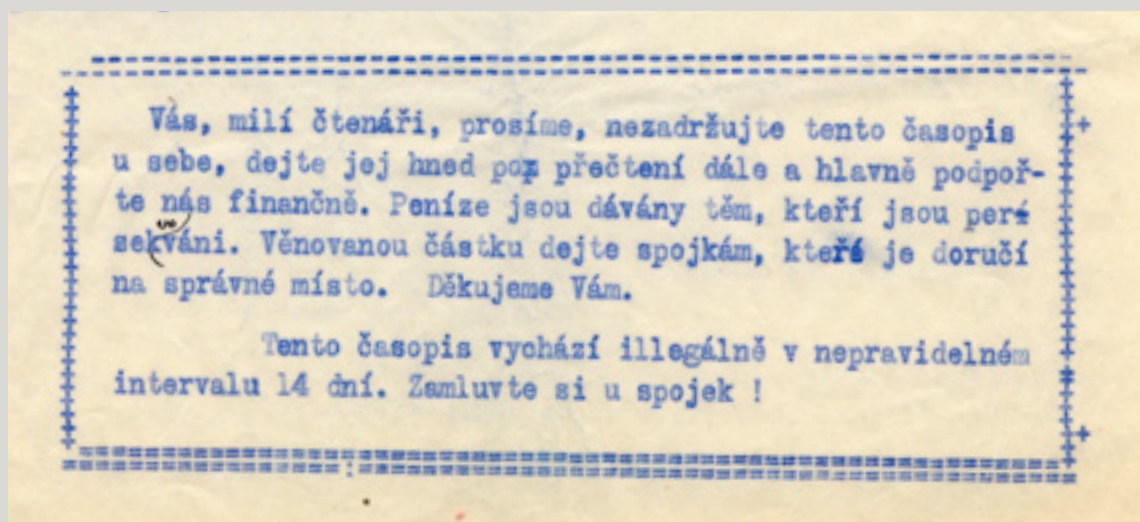
Jako jeden z mála politických vězňů z 50. let podepsal Pecka prohlášení opoziční iniciativy Charta 77. Neodešel do emigrace a rok po Chartě své rozhodnutí stručně komentoval: „Jsem tady proto, že tady píšu. A vidím, že lidi, co jsou venku, ztrácejí velice rychle kontakt, jazyk... Nejsem člověk politicky pracující. Věci pozoruju a píšu o nich a o dění kolem nich. V tomto směru se angažuji. Nemíním ale psát letáky proti režimu. Dělam svou práci, píšu, ať si režim dělá, co chce.“

Karel Pecka zemřel v Praze 13. března 1997.

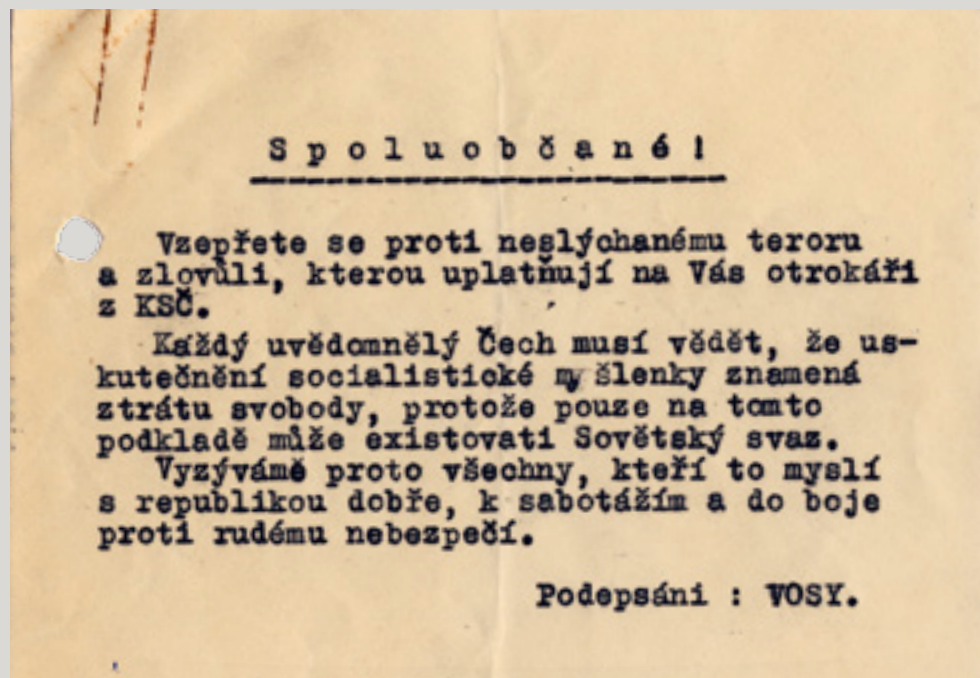

Hlavička časopisu Za pravdu. Titul cyklostylované revue, kterou vydával Karel Pecka a spol.

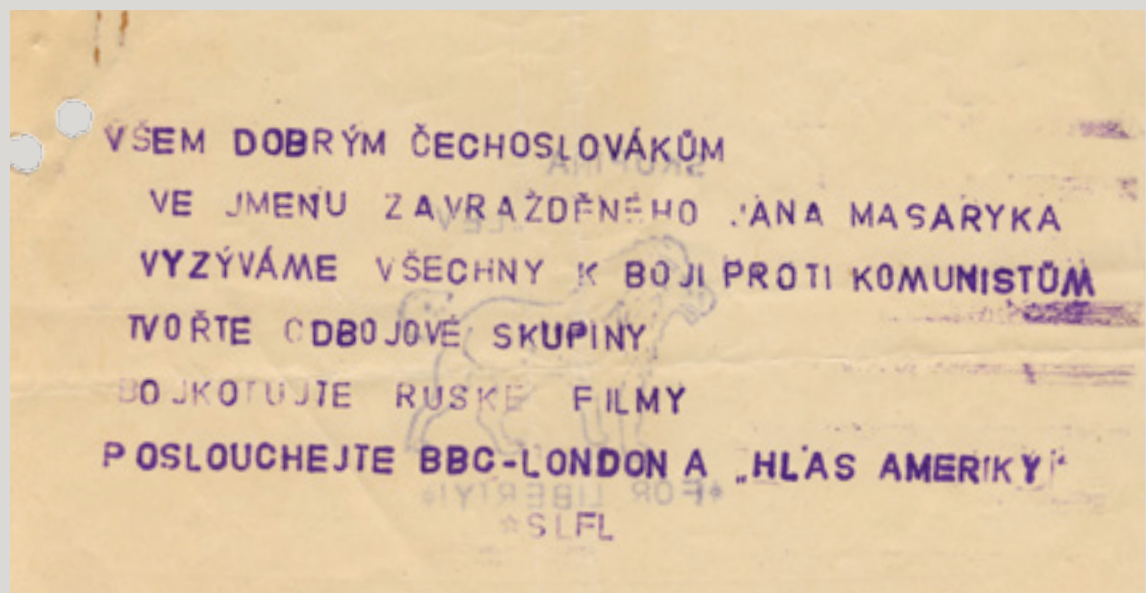
Kvůli tomuto samizdatu skončila skupina lidí na vyšetřovnách Státní bezpečnosti a poté ve věznicích.

Lístek, který byl distribuován spolu s časopisem Za pravdu.

Letáky vyvrací tvrzení, že by si lidé po únoru 1948 neuvědomovali, jaká je podstata sovětského režimu a komunismu.

Počátek 50. let. Žádné počítače, žádné laserové tiskárny ani kopírky. K výrobě protikomunistických letáků používali lidé to, co měli zrovna k dispozici: cyklostyl, psací stroj, dětskou inkoustovou tiskárničku...

Krajský soud v Praze
 Důvěrné 30. VII. 1957
 4 NI 329/57

Vážený pane doktore,

Před třemi lety byl jsem v Praze, v režimě mého syna Karla Pecky. Byly jsem tehdy vyrozuměn ze naší věčnosti o obecném procesu, který byl postoupen krajskou prokuraturou, že krajským soudem neřekne nemůžeme mít přitom bylo Vám pane doktore k projednání. Jela jsem v této věci k Vám, poprosit Vás, vážený pane doktore abyste tuto věc pokud bude možno vrátili by k projednání, protože je to naše jediné naděje kdy můžeme očekávat kladný výsledek v případě našeho syna alespoň dočasně panu se je tak staré, jelikož v skupině čtyř odsouzených, včetně mého syna, jedine oba dva je možné, odsouzení propuštěni z se několik měsíců po něm propuštěni i druhý a čtyř, ke obecnému procesu, aby s věcí vzhledem, tak proto shledávám vzhledem naději do obecného procesu aby jsem se našeho syna konečně již také dočkali.

Pane doktore prosím Vás jako matka, učiněte v této věci co budete moci, včetně můj syn dlouholetým vězněním se jistě svoji sniv plně vyspykal, svůj nejkrásnější rok trávil v tak nepřijemném postavení, proto svému Váš prosím o Vaši pomoc, budete Vám jako i mě celá rodina, nemůžeme vstoupit.

Ještě předem a budete-li Vám pane doktore možná vstoupit mi taková budete-li mít opravdu případ mého syna k projednání ať už bylo u Vy vážený pane, tak kdo asi by byl k tomu věci, buď byl do Prahy přijel.

J. A. Pecková
 Vyšší Brod č. 233.
 okres Písecký

Vše spíše který mi napsal Vás pane doktore, abyste jela ušel přitom u dne který jsem byl v Praze.

4 NI-0329/57

137

Státní soud v Praze
 Došlo: 10. I. 1951, dne 5/1 1951.
 Č. j. Sf 4092/1-III.
 krát příloh
 subrik

Státní prokuratura v Praze.
 STÁTNÍ PROKURATURA V PRAZE
 Došlo: 10. I. 1951
 krát příloh

K. S.: Pat I 1468/49 z 11/12-50.
 Karel Pecka, nar. 6/XII.1928-Praha VII.,
 U Pergamentky č. 6-konfiskace majetku.

Vzhledem ke konfiskaci celého majetku jmenovaného je poněkud trest Kčs 15.000,- t.č. nedobytný.

Pro státní prokuraturu v Praze.
 dr. Krátký.

Za správnost vyhotovení
 vedoucí kanceláře:
 Koutný

Rok 1957, maminka Karla Pecky se snaží dostat syna z vězení. Už měl za sebou osm let, další dva roky ho ještě čekaly. Podobných zoufalých dopisů, které příbuzní mklů posílali advokátům, prokurátorům nebo třeba prezidentské kanceláři, jsou v archivech tisíce.

Podstatným rysem komunistického režimu byly krádeže. Z politických vězňů „vyráběli“ komunisté otroky: Nejdřív jim sebrali majetek, pak udělili vysokou pokutu, která byla strhávána z vězeňského výdělku, stejně jako náklady na soud, vazbu, stravu atd. Vězeň tedy pracoval v podstatě zadarmo.

Z KNIHY: KAREL PECKA, MOTÁKY NEZVĚSTNĚMU

ATLANTIS, Brno, 1990

Výslech

Skrček mi odemkl a sundal náramky.

„Svléknout,“ řekl ten štíhlý. „Do naha.“

Svlékl jsem se a naházal šaty do kouta. Styděl jsem se, nahý člověk ve společnosti oblečených má pocit méněcennosti.

„Sednout!“

Sedl jsem si a židle mě zastudila do zadku. Skrček přistoupil, provlékl mi ruce vzpěrami v opěradle a zacvakl zase tu bižuterii. Židle byla k těmhle účelům vybrána.

„Odkud máš ty časopisy?“ otázal se černovlasý referent. „Ale pravdu, teď jde do tuhýho.“

„Dostával jsem je poštou. Někdo mi je házel do schránky.“

„To jsi říkal včera do protokolu, ale jak to bylo doopravdy?“

„Tak, jak jsem říkal do protokolu.“

Referent dal pokyn hlavou a skrček, který zůstal stát vzadu, mě udeřil pěstí do tváře. Byla to slabá rána, na svou postavu ani nemohl mít dost síly, spíše mě překvapila než bolela. Otočil jsem hlavu a vyčítavě jsem se na něho podíval.

„Sem se dívat,“ poručil referent. „Nehraj si s ohněm. Jak to bylo? Ale teď už vážně.“

Všechno se opakovalo. Odpověď i trest za ni.

„Tak to půjde jinak,“ rozhodl po třetím opakování referent. „Sám si o to koleduje. Zavolej chlapce.“

Skrček vypadl z místnosti a za chvíli se vrátil. V ruce držel ručník. Než mi zavázal oči, uviděl jsem napochodovat dovnitř asi šest mužů. Někteří z nich nesli v ruce obušky.

„Sakra, co je zas?“ otázal se zavalitý pořízek se světlými, na ježka ostříhanými vlasy.

Skrček mi utáhl uzel ručníku v zátylku. Neviděl jsem už nic, ale v mysli mi uvízla věta: „Sakra, co je zas?“ A když, jak jsem slyšel, mě muži v půlkruhu obstoupili, zaregistroval jsem další větu:

„Vždyť je to ještě kluk,“ zahučel znechuceně tentýž hlas.

V těch dvou poznámkách, v jejich významu a tónu, se skrývala moje šance. Rychle jsem kombinoval.

„Od koho máš ty časopisy?“

Za starou odpověď se dostavila odplata v podobě krupobití ran. Začal jsem řvát. Bití trvalo necelou minutu, snad jen půl, postřehl jsem, že z levé strany dostávám rány podstatně slabší.

Najednou série ran ustala.

„Mluv, než to bude ještě horší,“ zazněl hlas referentův.

Mlčel jsem. Musím vydržet ještě dvě kola, počítal jsem v duchu. Bože, ať to vydržím, potom už to bude věrohodné. Déšť ran dopadl, zprava padaly tvrdší, zuřivější, zleva slabší. Ten blbec vpravo mi přerazí žebra, to musí být kovaný kádr. Řičel jsem jako tur, než mě někdo zasáhl tvrdě pěstí do žaludku. Hekl jsem a předklonil se dopředu. Zadržely mě ruce, sepnuté za lenochem, pouta se mi utáhla až do kostí.

Nechali mě chytit dech. Mezitím mi referent domlouval, že to nemá cenu, že ze mne přiznání stejně vytlučou, že jistě chci žít, když jsem ještě tak mladej a podobně. Třetí kolo bylo nejhorší. Zatím mě mlátili přes svaly na ruku i nohu, zatím mě asi nechtěli zmrzačit, do obličeje mě někdo tloukl jen otevřenou dlaní, to se asi snažil ten prcek zezadu. Teď mě někdo švihl do rozkroku, zubatá křivka grafu bolesti vyskočila strmě nahoru a vzápětí jsem dostal zprava takovou bombu pěstí, že jsem se skácel i se židlí.

Jáchymov – cesta na lágr

Když vyfárali na povrch, dýchl jim v ústrety nádherný letní večer, vlhké teplo. Stoupali mlčky k hořejší silnici, kde se už odpolední směna řadila do petic... Brigádýr ještě jednou přepočítal stav a pospíchal nahlásit na malou vrátnici, že odpolední šichta je v kompletním stavu připravena k odchodu. Malá vrátnice stála ve svahu nad silnicí poblíž koridoru a sloužila jako odpočívárna pro eskortu i posádku ostrahy, z níž se střídaly stráže na věžích a na velké vrátnici u vjezdové brány do závodu.

Vzápětí se z vrátnice vyrojila šestice mužů eskorty se samopaly přes ramena. Pět pistolníků se odebralo k bráně, velitel, sledovaný brigádýrem, nechal zavelet pozor a přepočítal pětice.

„Dorazit,“ houkl, když dospěl na konec útvaru. To bylo znamení, že stav souhlasí.

Pětky zezadu začaly neochotně postupovat vpřed, celý útvar se smrskával jako hmota presovaná tlakem lisu.

„Ještě dorazit! Těsně na sebe! Na doraz!“ pořvával velitel eskorty, dokud se had útvaru neslil do hutné masy bez jediné mezery, kam by se vešla dlaň.

„Lano!“

„Bestie,“ šeptl Babiak vedle Svobody. „To jsou přece bestie žíhaný.“

Brigádýr oběhl kolem dokola s vrátkem. Lanem odvíjeným z bubnu vrátku omotal sklížený útvar jako balík, konce lana sepnul visacím zámkem a klíček předal veliteli. Ten přešel k čelné pětici a zavelel odchod.

První pětice se napřely dopředu, zadním se lano zadřelo do boků, že ztrácely dech. Vězni si šlapali po nohách, smýkalo to jimi, ale padnout nemohli, jak byli těsně natlačeni jeden na druhého.

Publikace vychází v rámci projektu Příběhy bezpráví společnosti Člověk v tísní, který prostřednictvím filmových projekcí, diskusí s pamětníky, historiky či filmaři, studentských týmových projektů, výstav, publikací a dalších aktivit přibližuje žákům a studentům českých škol naši předlistopadovou historii.

Autor textů Příběhy vzdoru: Adam Drda

Ředitel projektu: Karel Strachota

Koordinátorka projektu: Kateřina Saporová

Archivní dokumenty: Archiv bezpečnostních složek, Knihovna Národního muzea, Libri prohibiti, Národní archiv, Ústav pro studium totalitních režimů, soukromé sbírky

Fotografie: Lukáš Bíba, Jan Bigas, Tom Čoudil, Karel Cudlín, Lukáš Houdek, Lubomír Kotek, Kryštof Kříž, Josef Rabara, Karel Strachota, Markéta Šedivá, Martin Vočadlo

První vydání, Praha 2014.

(Text Příběhy vzdoru vychází z publikace Příběhy bezpráví – Příběhy vzdoru vydané v roce 2009)

Editor textů Příběhy bezpráví – z místa, kde žijeme a Cena Příběhů bezpráví: Robert Břeštan

Redakční úprava: Bohumila Beranová

Jazyková úprava: Dagmar Mertová

Grafická úprava a sazba: >o< Mowshe

Dále spolupracovaly: Markéta Břeštanová, Linda Šilingerová, Tereza Pelechová

Tisk: ?doplníme, až u korektur

© Člověk v tísní, o. p. s.

Všechna práva vyhrazena

ISBN: 978-80-87456-48-4

PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ

Člověk v tísní, o. p. s., Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

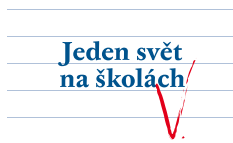
info@pribehybezpravi.cz, www.pribehybezpravi.cz, www.jedensvetnaskolach.cz

Podpora a spolupráce:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt „PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ – podpora výuky moderních československých dějin s využitím audiovizuálních prostředků a moderních médií“ (reg. číslo: CZ.1.07/1.1.00/26.0103) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a státního rozpočtu České republiky.

JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH

Člověk v tísni, o. p. s.

Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

www.jsns.cz

e-mail: jsns@jsns.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt „PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ – podpora výuky moderních československých dějin s využitím audiovizuálních prostředků a moderních médií“ (reg. číslo: CZ.1.07/1.1.00/26.0103) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a státního rozpočtu České republiky.